

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 13. oktobra 2022 *

„Predhodno odločanje – Strukturni skladi – Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) – Kohezijski skladi – Uredba (ES) št. 1083/2006 – Uredba (EU) št. 1303/2013 – Financiranje s strani Evropske unije – Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) – Uredba (ES) št. 1290/2005 – Uredba (ES) št. 1698/2005 – Uredba (EU) št. 1306/2013 – Sporazum o nepovratnih sredstvih – Sredstva, ki so bila upravičencu izplačana na račun banke v stečaju – Nacionalna ureditev, na podlagi katere se ta sredstva ne izločijo iz stečajne mase te banke“

V zadevi C-698/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska) z odločbo z dne 22. septembra 2020, ki je na Sodišče prispela 21. decembra 2020, v postopku

Gmina Wieliszew

proti

Syndyk masy upadłości Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie w upadłości likwidacyjnej,

ob udeležbi

Rzecznik Praw Obywatelskich,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi P. G. Xuereb, predsednik senata, A. Arabadjiev (poročevalec), predsednik prvega senata v funkciji sodnika šestega senata, in I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Rzecznik Praw Obywatelskich M. Taborowski,

* Jezik postopka: poljščina.

- za poljsko vlado B. Majczyna, agent,
- za Evropsko komisijo I. Barcew in J. Hradil, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2, točka 5, členov 3 in 4, člena 57(1) ter členov 70 in 80 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 (UL 2006, L 210, str. 25), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 423/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 (UL 2012, L 133, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 1083/2006), ter člena 2, točka 15, člena 37(1), člena 66, člena 67(1), člena 74(1) in člena 89(1) Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL 2013, L 347, str. 320).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Gmina Wieliszew (občina Wieliszew, Poljska, v nadaljevanju: občina) in Syndyk masy upadłości Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie w upadłości likwidacyjnej (stečajni upravitelj združne banke za obrtne dejavnosti in kmetijstvo, v nadaljevanju: stečajni upravitelj) glede izločitve zneska 2.439.814 poljskih zlotov (PLN) (približno 500.000 EUR), ki ga je občina položila na račun te banke, iz njene stečajne mase.

Pravni okvir

Pravo Unije

Protokol

- 3 V skladu s členom 1, tretji stavek, Protokola (št. 7) o privilegijih in imunitetah Evropske unije (v nadaljevanju: protokol) „[n]epremičnine in premoženje [Evropske unije] ne morejo biti predmet upravnega ali pravnega [sodnega] prisilnega ukrepa brez dovoljenja Sodišča [Evropske unije]“.

Uredba (ES) št. 1698/2005

- 4 V členu 2(i) Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL 2005, L 277, str. 1) je bil pojem „javni izdatki“ opredeljen kot „vsi javni prispevki k financiranju dejavnosti, ki izhajajo iz državnega proračuna, proračunov regionalnih in lokalnih oblasti ter splošnega proračuna

Evropskih skupnosti in vsi podobni izdatki; vsak prispevek k financiranju dejavnosti, ki izhaja iz proračunov organov javnega prava ali združenj ene ali več regionalnih ali lokalnih oblasti ali organov javnega prava v smislu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/18/ES z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132)], se smatra kot javni prispevek“.

5 Člen 3 te uredbe je določal:

„EKSRP prispeva k pospeševanju trajnostnega razvoja podeželja na celotnem območju Skupnosti z dopolnjevanjem politike tržno-cenovnih podpor skupne kmetijske politike, kohezijske politike in skupne ribiške politike.“

6 Člen 4(1) navedene uredbe je določal:

„Podpora za razvoj podeželja prispeva k doseganju naslednjih ciljev:

- (a) izboljšanju konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva s podporo za prestrukturiranje, razvoj in inovacije;
- (b) izboljšanju okolja in pokrajine s podporo za upravljanje zemljišč;
- (c) izboljšanju kakovosti življenja na podeželskih območjih in spodbujanju diverzifikacije gospodarskih dejavnosti.“

7 Člen 15(1) iste uredbe je določal:

„[E]KSRP v državah članicah deluje s pomočjo programov razvoja podeželja. V okviru teh programov se strategija za razvoj podeželja izvaja z naborom ukrepov, ki so razvrščeni glede na osi iz Naslova IV in za katerih uresničevanje se zahteva pomoč EKSRP.

Vsak program razvoja podeželja zajema obdobje med 1. januarjem 2007 in 31. decembrom 2013.“

8 Člen 72(1) Uredbe št. 1698/2005 je določal:

„Brez poseganja v pravila, ki se nanašajo na svobodo opravljanja storitev in svobodo ustanavljanja v smislu členov [od] 43 [do] 49 [ES], mora država članica zagotoviti, da ohrani prispevek EKSRP za naložbeno dejavnost, če pri tej dejavnosti v roku petih let od odločbe o financiranju, ki jo sprejme organ upravljanja, ne pride do bistvene spremembe, ki:

- (a) vpliva na njeno naravo ali pogoje izvajanja ali pa daje neupravičeno prednost kakemu podjetju ali javni organizaciji;
- (b) izvira iz spremembe narave lastništva dela infrastrukture ali pa iz prenehanja ali premestitve proizvodne dejavnosti.“

Uredba št. 1083/2006

9 Člen 1, prvi odstavek, Uredbe št. 1083/2006 določa, da „[t]a uredba določa splošna pravila, ki urejajo Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad (ESS) (v nadaljevanju: „Strukturni skladi“) in Kohezijski sklad“.

10 Člen 2, točka 5, te uredbe je določal:

„V tej uredbi imajo naslednji izrazi naslednji pomen:

[...]

5. ‚javni izdatki‘: vsak javni prispevek k financiranju operacij, ki izvira iz proračuna države, regionalnih ali lokalnih oblasti, Evropskih skupnosti v povezavi s Strukturnimi skladi in Kohezijskim skladom ter vsak podoben izdatek. Vsak prispevek k financiranju operacij, ki izhaja iz proračunov organov javnega prava ali združenj ene ali več regionalnih ali lokalnih oblasti ali organov javnega prava[...], se smatra kot podoben izdatek“.

11 Člen 3 navedene uredbe, naslovljen „Cilji“, je določal:

„1. Ukrep Skupnosti po členu 158 [ES] je namenjen krepitvi gospodarske in socialne kohezije razširjene Evropske unije z namenom spodbujanja usklajenega, uravnoveženega in trajnostnega razvoja Skupnosti. Ta ukrep se izvaja s pomočjo skladov, Evropske investicijske banke (EIB) in ostalih obstoječih finančnih instrumentov. Usmerjen je v zmanjševanje gospodarskih, socialnih in teritorialnih neskladij, ki so nastala zlasti v državah in regijah, ki zaostajajo v razvoju, in zaradi gospodarskega in socialnega prestrukturiranja ter staranja prebivalstva.

Ukrepi v okviru skladov vključujejo, na nacionalni in regionalni ravni, prednostne naloge Skupnosti v smeri trajnostnega razvoja s povečanjem rasti, konkurenčnosti in zaposlovanja, socialne vključenosti ter varovanja in kakovosti okolja.

2. V ta namen ESRR, ESS, Kohezijski sklad, EIB in ostali obstoječi finančni instrumenti Skupnosti vsak na ustrezen način prispevajo k doseganju naslednjih treh ciljev:

(a) cilja ‚konvergenca‘, ki je usmerjen v pospeševanje konvergence najmanj razvitih držav članic in regij z izboljšanjem pogojev za rast in zaposlovanje s pomočjo povečevanja in izboljšanja kakovosti naložb v fizični in človeški kapital, razvoja inovacij in družbe znanja, prilagodljivosti na gospodarske in socialne spremembe, varovanja in izboljšanja okolja ter upravne učinkovitosti. Ta cilj predstavlja prednostno nalogo [Strukturnih skladov in Kohezijskega sklada];

(b) cilj[a] ‚regionalna konkurenčnost in zaposlovanje‘, ki je izven najmanj razvitih regij usmerjen v krepitev konkurenčnosti in privlačnosti regije ter zaposlenosti s predvidevanjem gospodarskih in socialnih sprememb, vključno s spremembami, povezanimi s sprostitvijo trgovine, s pomočjo povečevanja in izboljševanja kakovosti naložb v človeški kapital, inovacij in spodbujanja na znanju temelječe družbe, podjetništva, varovanja in izboljšanja okolja, izboljšanja dostopnosti, prilagodljivostjo delavcev in podjetij ter razvoja skupnih trgov dela; in

(c) cilja ‚evropsko teritorialno sodelovanje‘, ki je usmerjen v krepitev čezmejnega sodelovanja s pomočjo lokalnih in regionalnih skupnih pobud, transnacionalnega sodelovanja s pomočjo ukrepov za spodbujanje integriranega teritorialnega razvoja, povezanega s prednostnimi nalogami Skupnosti, ter krepitev medregionalnega sodelovanja in izmenjave izkušenj na ustrezni teritorialni ravni.

3. V sklopu treh ciljev iz odstavka 2 pomoč iz skladov upošteva na eni strani posebne gospodarske in socialne značilnosti ter posebne teritorialne značilnosti na drugi strani. Pomoč iz skladov na

ustrezen način s pomočjo diverzifikacije gospodarstva podpira trajnostni razvoj mestnih območij, zlasti kot del regionalnega razvoja, ter obnove podeželja in območij, odvisnih od ribištva. Pomoč podpira tudi območja, ki imajo geografske ali naravne omejitve, ki dodatno otežujejo razvoj, zlasti v najbolj oddaljenih regijah iz člena 299(2) [ES] kot tudi v severnih območjih z zelo nizko gostoto prebivalstva, na določenih otokih in otoških državah članicah ter v gorskih območjih.“

- 12 Člen 4 te uredbe, naslovljen „Instrumenti in naloge“, je v odstavku 1 določal:

„Skladi, vsak s svojimi posebnimi določbami, ki veljajo zanj, prispevajo k doseganju treh ciljev iz člena 3(2) na naslednji način:

- (a) cilj ‚konvergence‘: ESRR, ESS in Kohezijski sklad;
- (b) cilj ‚regionalna konkurenčnost in zaposlovanje‘: ESRR in ESS;
- (c) cilj ‚evropsko teritorialno sodelovanje‘: ESRR.“

- 13 V skladu s členom 14(1) Uredbe št. 1083/2006 se proračun Evropske unije, dodeljen skladom, izvaja v okviru deljenega upravljanja med državami članicami in Evropsko komisijo.

- 14 Člen 57(1), prvi pododstavek, te uredbe je določal:

„Država članica ali organ upravljanja zagotovi, da operacija, ki zajema naložbe v infrastrukturo ali produktivne naložbe, ohrani prispevek iz skladov le, če se v petih letih od njenega zaključka ne spremeni bistveno, kar je posledica spremenjenih značilnosti lastništva dela infrastrukture ali prenehanja proizvodne dejavnosti in kar vpliva na značilnosti ali pogoje izvajanja operacije ali kar podjetju ali javni organizaciji podeli neupravičeno prednost.“

- 15 Člen 70(1) in (2) navedene uredbe je določal:

„1. Države članice so pristojne za upravljanje in nadzor operativnih programov zlasti z naslednjimi ukrepi:

- (a) zagotavljanjem, da so sistemi upravljanja in nadzora za operativne programe vzpostavljeni v skladu s členi 58 do 62 ter da delujejo učinkovito;
- (b) preprečevanjem, odkrivanjem in odpravljanjem nepravilnosti ter vračilom neupravičeno plačanih zneskov, skupaj z zamudnimi obrestmi, kjer je primerno. Sporočajo jih Komisiji in jo obveščajo o poteku upravnih in pravnih [sodnih] postopkov.

2. Če ni mogoče povrniti neupravičeno izplačanih sredstev upravičencu, je država članica odgovorna za povračilo izgubljenega zneska v splošni proračun Evropske unije, če se ugotovi, da je do izgube prišlo zaradi njene napake ali malomarnosti.“

- 16 Člen 80 te uredbe je določal:

„Države članice se prepričajo, da organi, zadolženi za izplačevanje, zagotavljajo, da upravičenci kar se da hitro in v celoti prejmejo celoten znesek javnega prispevka. Nobenega zneska se ne odšteje ali zadrži, in se ne obračuna nobena posebna dajatev ali druga dajatev z enakovrednim učinkom, ki bi znižala zneske za upravičence.“

Uredba št. 1303/2013

- 17 Člen 152(1) in (2) Uredbe št. 1303/2013 določa:

„1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo, vključno s popolnim ali delnim preklicem podpore, ki jo Komisija odobri na podlagi Uredbe (ES) št. 1083/2006 ali katere koli druge zakonodaje, ki se uporablja za navedeno podporo 31. decembra 2013. Ta uredba ali druga taka veljavna zakonodaja se posledično po 31. decembru 2013 naprej uporablja za to podporo ali zadevne operacije do njihovega zaključka. Za namene tega odstavka podpor[a] zajema operativne programe in velike projekte.

2. Zahtevki za podporo, predloženi ali odobreni v okviru Uredbe (ES) št. 1083/2006, ostajajo veljavni.“

- 18 Člen 153(1) Uredbe št. 1303/2013 določa:

„Uredba (ES) št. 1083/2006 se brez poseganja v določbe iz člena 152 razveljavi z učinkom od 1. januarja 2014.“

Uredba (EU) št. 1305/2013

- 19 Člen 88 Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe št. 1698/2005 (UL 2013, L 347, str. 487) določa, da se zadnjenavedena uredba še naprej uporablja za operacije, ki se izvajajo v skladu s programi, ki jih je Komisija na podlagi navedene uredbe odobrila pred 1. januarjem 2014.

Uredba (EU) št. 1306/2013

- 20 Člen 11 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL 2013, L 347, str. 549, in popravek v UL 2016, L 130, str. 5) določa:

„Razen če pravo Unije izrecno določa drugače, se plačila, povezana s financiranjem na podlagi te uredbe, upravičencem izplačajo v celoti.“

- 21 Člen 34(1) in (2) Uredbe št. 1306/2013 določa:

„1. Proračunska sredstva, potrebna za financiranje odhodkov iz člena 5, so na voljo državam članicam v obliki predhodnega financiranja, vmesnih plačil in izplačila preostalega zneska, kot je opisano v tem oddelku.

2. Skupni znesek plačil predhodnega financiranja in vmesnih plačil ne presega 95 % prispevka EKSRP za vsak program razvoja podeželja.

[...]“

22 Člen 35(1) te uredbe določa, da „[p]otem ko Komisija odobri program razvoja podeželja, državi članici plača začetni znesek predhodnega financiranja za celotno programsko obdobje“. Na podlagi člena 36(2) navedene uredbe Komisija izvrši vmesna plačila za povračilo odhodkov akreditiranih plačilnih agencij za izvajanje programov. Glede plačila preostalega zneska člen 37(1) in (2) iste uredbe podrobneje določa, da Komisija to plačilo izvrši po prejemu zadnjega letnega poročila o napredku pri izvajanju programa razvoja podeželja. Ta člen 37(2) določa, da se to plačilo izvede šest mesecev po tem, ko Komisija prejme informacije in dokumente iz navedenega člena 37(1) ter ko se potrdi zadnji letni obračun.

23 Člen 54 Uredbe št. 1306/2013 določa:

„1. Za vsak neupravičeno plačani znesek zaradi nepravilnosti ali malomarnosti države članice od upravičenca zahtevajo njegovo izterjavo v 18 mesecih po odobritvi in, po potrebi, po tem, ko plačilna agencija ali organ, pristojen za izterjavo, prejme poročilo o kontroli ali podoben dokument, v katerem je ugotovljena nepravilnost. Ustrezni zneski se ob zahtevku za izterjavo knjižijo v knjigi terjatev plačilne agencije.

2. Če se izterjava ne izvede v štirih letih po datumu zahtevka za izterjavo, oziroma v osmih letih, kadar spor v zvezi z izterjavo rešujejo nacionalna sodišča, 50 % finančnih posledic neizterjave krije zadevna država članica, 50 % pa se knjiži v breme proračuna Unije, brez poseganja v zahtevo, da mora zadevna država članica nadaljevati postopek izterjave v skladu s členom 58.

Kadar je v okviru postopka izterjave z dokončnim upravnim ali pravnim [sodnim] aktom ugotovljeno, da ni bilo nepravilnosti, zadevna država članica prijavi Skladoma finančno breme, ki ga je imela v skladu s prvim pododstavkom, kot odhodek.

Če pa iz razlogov, ki jih ni mogoče pripisati zadevni državi članici, izterjave ni mogoče opraviti v roku iz prvega pododstavka, znesek za izterjavo pa presega 1 milijon EUR, lahko Komisija na zahtevo države članice podaljša rok za največ polovico prvotno predvidenega obdobja.

3. Države članice se lahko v ustrezno utemeljenih primerih odločijo, da bodo izterjavo opustile. Ta odločitev se lahko sprejme le v naslednjih primerih:

- (a) kadar je skupna vsota že izvršenih in predvidenih stroškov izterjave višja od zneska izterjave, ta pogoj velja za izpolnjenega, če:
 - (i) znesek, ki ga je treba izterjati od upravičenca v okviru posameznega plačila za shemo pomoči ali podporni ukrep, brez obresti ne presega 100 EUR ali
 - (ii) znesek, ki ga je treba izterjati od upravičenca v okviru posameznega plačila za shemo pomoči ali podporni ukrep, brez obresti znaša med 100 EUR in 150 EUR in zadevna država članica na podlagi nacionalnega prava za neizterjavo javnih dolgov uporablja prag, ki je enak znesku, ki ga je treba izterjati, ali višji od njega;
- (b) kadar izterjave ni mogoče izvršiti zaradi plačilne nesposobnosti dolžnika ali oseb, ki so pravno odgovorne za nepravilnost, pri čemer je plačilna nesposobnost ugotovljena in priznana v skladu z nacionalnim pravom.

Kadar se odločitev iz prvega pododstavka tega odstavka sprejme, preden se za neporavnani znesek začnejo uporabljati pravila iz odstavka 2, finančne posledice neizterjave krije proračun Unije.

4. Države članice v letnih obračunih, ki jih pošljejo Komisiji v skladu s točko (c)(iv) člena 102(1), navedejo finančne zneske, ki jih bremenijo na podlagi odstavka 2 tega člena. Komisija preveri pravilnost uporabe in po potrebi poskrbi za nujne prilagoditve v izvedbenem aktu iz člena [51].

5. Komisija lahko, pod pogojem da je upoštevala postopek iz člena 52(3), sprejme izvedbene akte, s katerimi odloči, da iz financiranja Unije izključi zneske, za katere se bremeni proračun Unije, v naslednjih primerih:

- (a) če država članica ni upoštevala rokov iz odstavka 1;
- (b) če meni, da odločitev države članice o opustitvi izterjave iz odstavka 3 ni upravičena;
- (c) če meni, da so nepravilnosti ali neizvršene izterjave posledica nepravilnosti ali malomarnosti upravnih organov ali drugih uradnih teles ali organov države članice.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 116(2).“

24 Člen 56 te uredbe določa:

„Države članice opravijo finančne popravke v zvezi z nepravilnostmi ali malomarnostjo, ugotovljenimi v dejavnostih ali programih razvoja podeželja, tako da v celoti ali delno ukinejo zadevno financiranje Unije. Države članice upoštevajo naravo in težo ugotovljenih nepravilnosti ter višino finančne izgube za EKSRP.

Zneski, za katere se ukine financiranje Unije iz EKSRP, in izterjani zneski s pripadajočimi obrestmi se ponovno uporabijo za zadevni program. Vendar pa lahko država članica ukinjena ali izterjana sredstva Unije ponovno uporabi le za dejavnost, predvideno v istem programu razvoja podeželja, in pod pogojem, da ta sredstva ne bodo ponovno uporabljena za dejavnosti, ki so bile predmet finančnih popravkov. Država članica po zaključku programa razvoja podeželja izterjane zneske vrne v proračun Unije.“

25 Člen 58(1)(e) navedene uredbe določa:

„V okviru SKP države članice sprejmejo vse zakonske in druge predpise, pa tudi vse druge potrebne ukrepe za zagotavljanje učinkovite zaščite finančnih interesov Unije, zlasti za:

[...]

- (e) izterjavo neupravičeno plačanih zneskov skupaj z obrestmi in po potrebi za uvedbo sodnih postopkov.“

Poljsko pravo

26 Člen 61 ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (zakon o stečajnem pravu z dne 28. februarja 2003) (Dz. U. 2020, št. 60, pozicija 1228, v nadaljevanju: u.p.u.) določa:

„Od datuma razglasitve stečaja premoženje stečajnega dolžnika postane stečajna masa, ki je namenjena poplačilu upnikov.“

27 V skladu s členom 63(1) u.p.u. se v stečajno maso ne vključi nobeno premoženje, ki je na podlagi določb ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (zakon z dne 17. novembra 1964 o sprejetju zakonika o civilnem postopku) (Dz. U. 2020, pozicija 1575, v nadaljevanju: zakonik o civilnem postopku) izvzeto iz izvršbe.

28 Člen 70 u.p.u. določa:

„Stvar, ki ne spada v premoženje stečajnega dolžnika, se izloči iz stečajne mase.“

29 Člen 831(1), točka 2a, zakonika o civilnem postopku določa:

„Predmet izvršbe ne morejo biti:

[...]

(2a) sredstva iz programov, ki se financirajo z udeležbo sredstev iz člena 5(1), točki 2 in 3, ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (zakon o javnih financah z dne 27. avgusta 2009) (Dz. U. 2019, pozicija 869, kakor je bil spremenjen), ki so bila dana v obliki predplačil, razen če je terjatev, ki je predmet ukrepa izvršbe, nastala v zvezi z izvajanjem projekta, za katerega so bila ta sredstva namenjena“.

30 Člen 5(1), točke 2, 2a in 3, zakona o javnih financah določa:

„Za javna sredstva se štejejo:

[...]

(2) sredstva iz proračuna Evropske unije in nepovratna sredstva, izplačana iz naslova pomoči, ki so jo dodelile države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA);

(2a) sredstva iz člena 3b ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (zakon o načelih razvojne politike z dne 6. decembra 2006) (Dz. U. 2018, poziciji 1307 in 1669);

(3) nepovratna sredstva iz tujih virov, ki niso navedeni v točki 2“.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

31 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je bila občina na podlagi treh sporazumov o nepovratnih sredstvih (v nadaljevanju skupaj: sporazumi o nepovratnih sredstvih), ki jih je sklenila s pristojnimi nacionalnimi organi, upravičena do sredstev, ki so jih ti organi prejeli za izvedbo projektov, sofinanciranih iz proračuna Unije.

32 Prvi sporazum o nepovratnih sredstvih je bil sklenjen 26. maja 2014 za financiranje projekta v okviru operativnega programa „Inovativno gospodarstvo“ za obdobje 2007–2013, ki se je izvajal s podporo ESRR. Skupni upravičeni stroški tega projekta so znašali 1.014.473 PLN (približno 210.000 EUR) in so se lahko v višini do 85 % sofinancirali iz proračuna Unije. Iz tega sporazuma je razvidno, prvič, da je bilo treba javni prispevek odobriti v obliki povračila nastalih upravičenih izdatkov in/ali v obliki predplačil ter, drugič, da je moral upravičenec zagotoviti izvajanje in trajanje navedenega projekta v obdobju petih let, ki je določeno v členu 57 Uredbe št. 1083/2006, in da je moral v nekaterih okoliščinah, kot je zloraba sredstev, sredstva vrniti.

- 33 Drugi sporazum o nepovratnih sredstvih, sklenjen 28. avgusta 2014, se je nanašal na financiranje projekta iz naslova ukrepa „Osnovne storitve za gospodarstvo in prebivalstvo na podeželju“ v okviru programa razvoja podeželja 2007–2013 ob podpori EKSRRP. Občina je prejela pomoč v znesku 2.335.084 PLN (približno 480.000 EUR), kar je v okviru zgornje meje 50 % upravičenih izdatkov za izvedbo tega projekta. Tako kot prvi sporazum je tudi drugi za upravičenca vseboval obveznost vračila sredstev v nekaterih primerih in določbe, da naj se zagotovi trajanje navedenega projekta.
- 34 Podobne določbe so bile vsebovane v tretjem sporazumu o nepovratnih sredstvih, sklenjenem 8. septembra 2014, ki se je nanašal na financiranje projekta v okviru operativnega programa „Infrastruktura in okolje“ za obdobje 2007–2013 s podporo Kohezijskega sklada. Skupni upravičeni stroški tega projekta so znašali 5.107.639,40 PLN (približno 1.000.000 EUR). Ta znesek je bilo treba upravičencu izplačati v obliki predplačil, ki bi jim sledila vmesna plačila in končno plačilo.
- 35 Vsi zneski, ki so jih nacionalni organi izplačali občini na podlagi sporazumov o nepovratnih sredstvih, so bili položeni na račune, ki jih je ta imela pri Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie (zadružna banka za obrtne dejavnosti in kmetijstvo, v nadaljevanju: banka).
- 36 S sklepom z dne 30. decembra 2015 je bil razglašen stečaj banke.
- 37 Občina je stečajnemu sodniku predlagala, naj se zneski, ki jih je prejela v okviru izvajanja sporazumov o nepovratnih sredstvih, izločijo iz stečajne mase banke, vendar je bil njen predlog s sklepom z dne 18. marca 2016 zavržen. Občina je zato pri Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie (okrajno sodišče v Varšavi, Poljska) vložila tožbo za to izločitev. Ta tožba je bila s sodbo z dne 8. februarja 2017 zavržena. Ker je Sąd Okręgowy w Warszawie (regionalno sodišče v Varšavi, Poljska) s sodbo z dne 7. februarja 2018 pritožbo, ki jo je občina vložila zoper zgoraj navedeno sodbo, zavrnilo, je ta vložila kasacijsko pritožbo pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska), ki je predložitveno sodišče.
- 38 Navedeno sodišče se sprašuje o usodi zneskov iz točke 35 te sodbe. Zlasti se sprašuje o združljivosti nacionalne zakonodaje, v skladu s katero taki zneski, ki izvirajo iz proračuna Unije, ne bi bili izločeni iz stečajne mase banke, pri kateri so bili položeni, s pravom Unije, ker bi imela ta zakonodaja za posledico ogrožitev uresnitve ciljev, določenih z ureditvijo Unije.
- 39 V zvezi s tem predložitveno sodišče navaja, prvič, da so zneski iz točke 35 te sodbe, ker so bili položeni na enega od tekočih računov banke, postali njena last in so zato zakonito postali del stečajne mase te banke za poplačilo njenih upnikov.
- 40 Po mnenju Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) iz člena 63 u.p.u., člena 831(1) zakonika o civilnem postopku ter člena 5(1), točki 2 in 3, zakona o javnih financah resda izhaja, da zneski, ki izvirajo iz javnih sredstev, vključno s tistimi iz proračuna Unije, ne morejo biti predmet postopka izvršbe. Vendar naj se te določbe ne bi uporabljale za spor o glavni stvari. V poljski pravni teoriji in sodni praksi naj namreč ne bi bilo sporno, da se izključitev, določena v navedenih določbah, uporablja le, če je stečajni dolжник upravičenec do zadevnih sredstev. V obravnavani zadevi pa upravičenec ni bila banka, ampak občina. Zato bi morala po mnenju navedenega sodišča občina, da bi se izognila zasegu navedenih sredstev, ta sredstva hraniti, ne pa jih nakazati pri banki, kar pa s sporazumi o nepovratnih sredstvih ni bilo dovoljeno.

- 41 Drugič, predložitveno sodišče navaja, da je občina sledila postopku, ki ga določa poljsko pravo, in sicer zlasti v členu 70 u.p.u., da bi dosegla izločitev iz stečajne mase premoženja, ki po mnenju tega lokalnega organa ni pripadalo stečajnemu dolžniku. Vendar predlogu, ki ga je občina vložila v zvezi s tem, ni bilo ugodeno, ker je banka postala lastnica sredstev, ki jih je položil upravičenec, tako da naj se ta člen 70 ne bi uporabljal za spor o glavni stvari.
- 42 Kljub temu naj bi občina spadala med upnike banke, pri čemer njene terjatve predstavljajo zneski, ki so bili pri njej vplačani na podlagi sporazumov o nepovratnih sredstvih. Da bi občina poskusila te zneske pridobiti nazaj, naj bi morala v stečajno maso banke prijaviti terjatev, ki jo ima glede navedenih zneskov. Vendar naj nikakor ne bi bilo zagotovljeno, da bo ta poskus pridobitve nazaj uspešen.
- 43 Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) meni, da bi morebitna nemožnost doseči vračilo zadevnih zneskov pomenila kršitev členov 57 in 80 Uredbe št. 1083/2006. S tako nemožnostjo naj namreč ne bi bilo mogoče doseči cilja, ki se uresničuje s sporazumi o nepovratnih sredstvih, to je sofinanciranje in torej omogočanje izvajanja specifičnih investicijskih projektov. Poleg tega naj bi to, da ti zneski ne bi bili dodeljeni za namene, določene s temi sporazumi, pomenilo kršitev teh sporazumov in bi lahko povzročilo, da bi moral upravičenec do navedenih zneskov te vrniti.
- 44 V teh okoliščinah je Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba [Uredbo št. 1083/2006], zlasti člen 2, točka 5, člena 3 in 4, člen 57(1) ter člena 70 in 80 te uredbe, in sedanjo [Uredbo št. 1303/2013], zlasti člen 2, točka 15, člen 37(1), člen 66, člen 67(1), člen 74(1) in člen 89(1) te uredbe, razlagati tako, da nasprotujejo določbi nacionalne zakonodaje, ki subjektu, ki je prejel sredstva iz proračuna Evropske unije, preprečuje, da po sodni poti učinkovito uveljavlja izločitev teh sredstev iz stečajne mase, če so bila plačana na bančni račun, ki ga vodi banka, v zvezi s katero je bil pozneje razglašen stečaj, ali določbi nacionalne zakonodaje, ki teh sredstev ne izključuje iz stečajne mase banke v stečaju?“

Predlog za obravnavanje po hitrem postopku

- 45 Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku iz člena 105 Poslovnika Sodišča.
- 46 Predložitveno sodišče se v utemeljitev tega predloga sklicuje na naravo stečajnega postopka ter na cilj poplačati upnike v najkrajšem možnem času in s tem končati stečajni postopek banke.
- 47 Člen 105(1) Poslovnika določa, da lahko predsednik Sodišča, če je treba zadevo zaradi njene narave obravnavati v kar najkrajšem času, na predlog predložitvenega sodišča ali izjemoma po uradni dolžnosti po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca odloči, da se z odstopanjem od določb tega poslovnika predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku.
- 48 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je ta hitri postopek procesni instrument za odziv na izredne razmere (sodba z dne 28. aprila 2022, Phoenix Contact, C-44/21, EU:C:2022:309, točka 14).

- 49 V obravnavani zadevi je predsednik Sodišča s sklepom z dne 9. februarja 2021 po opredelitvi sodnika poročevalca in generalnega pravobranilca predlog, naj se ta zadeva obravnava po hitrem postopku, zavrnil.
- 50 Glede tega je treba na eni strani v zvezi s ciljem poplačati upnike v najkrajšem možnem času in s tem hitro končati stečajni postopek iz zadeve v glavni stvari opozoriti, da zahteva po obravnavi spora pred Sodiščem v kar najkrajšem času ne more izhajati zgolj iz dejstva, da mora predložitveno sodišče zagotoviti hitro rešitev spora (sodba z dne 28. aprila 2022, Caruter, C-642/20, EU:C:2022:308, točka 24).
- 51 Na drugi strani je v obravnavani zadevi predložitveno sodišče trdilo zgolj, da je uporaba hitrega postopka upravičena zaradi „narave“ stečajnega postopka, ne da bi pojasnilo, zakaj bi se že zaradi te „narave“ zahtevalo, da se ta zadeva obravnava v kar najkrajšem času v smislu člena 105(1) Poslovnika. Ekonomska ali družbena občutljivost zadeve, tudi če bi bila dokazana, sama po sebi nikakor ne pomeni, da je potrebna obravnava v tem kar najkrajšem času (glej v tem smislu sodbo z dne 10. marca 2022, Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (Celovito zavarovalno kritje za primer bolezni), C-247/20, EU:C:2022:177, točka 45).

Vprašanje za predhodno odločanje

Dopustnost

- 52 Rzecznik Praw Obywatelskich (varuh človekovih pravic, Poljska) meni, da ta predlog za sprejetje predhodne odločbe ni dopusten, ker predložitvenega organa, ki je sestavljen iz oseb, imenovanih v nasprotju z nacionalnim pravom in pravom Unije, ni mogoče opredeliti za „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU.
- 53 Zlasti naj, prvič, zaradi takih kršitev nacionalnega prava in prava Unije v postopku imenovanja oseb, ki sestavljajo predložitveno sodišče, ne bi bilo mogoče šteti, da ta organ izpolnjuje merilo, v skladu s katerim mora biti sodišče „ustanovljeno z zakonom“.
- 54 Drugič, varuh človekovih pravic trdi, da na podlagi presoje vseh pravnih in dejanskih okoliščin v zvezi s postopkom imenovanja oseb iz točke 52 te sodbe ni mogoče odpraviti vsakega upravičenega dvoma glede neodvisnosti in nepristranskosti navedenega organa.
- 55 Tretjič, varuh človekovih pravic poudarja, da je ena od oseb, ki sestavljajo senat Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), ki je pri Sodišču vložil ta predlog za sprejetje predhodne odločbe, sodnik, ki je kot sodnik posameznik Sodišču predložil zadevo, v kateri je bila izdana sodba z dne 29. marca 2022, Getin Noble Bank (C-132/20, EU:C:2022:235), in da je v zvezi s to osebo v okviru navedene zadeve že izrazil dvome o tem, ali izpolnjuje zahteve, na podlagi katerih jo je mogoče šteti za „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU.
- 56 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Sodišče pri presoji, ali je zadevni predložitveni organ „sodišče“ v smislu tega člena 267 – kar je vprašanje izključno prava Unije – in torej pri presoji, ali je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten, upošteva vse elemente, kot so med drugim zakonska podlaga tega organa, njegova stalnost, obveznost njegove sodne pristojnosti, kontradiktornost postopka pred njim, to, ali navedeni organ uporablja pravna pravila, in njegova neodvisnost (sodba z dne 29. marca 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, točka 66).

- 57 Ni sporno, da Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) kot tako izpolnjuje zahteve, na katere je bilo opozorjeno v prejšnji točki te sodbe. V obravnavani zadevi varuh človekovih pravic izpostavlja bolj vprašanje, ali te zahteve izpolnjujejo sodniki sodne sestave Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), ki je Sodišču predložila ta predlog za sprejetje predhodne odločbe.
- 58 Kot pa je Sodišče razsodilo v točki 69 sodbe z dne 29. marca 2022, Getin Noble Bank (C-132/20, EU:C:2022:235), in iz razlogov, naštetih v točkah 70 in 71 navedene sodbe, je treba, če je predlog za sprejetje predhodne odločbe predložilo nacionalno sodišče, domnevati, da to izpolnjuje te zahteve, navedene v točki 56 te sodbe, ne glede na njegovo konkretno sestavo.
- 59 Domnevo, navedeno v prejšnji točki te sodbe, je resda mogoče ovreči, če bi pravnomočna sodna odločba nacionalnega ali mednarodnega sodišča pripeljala do tega, da bi se štelo, da sodnik oziroma sodniki, ki tvorijo predložitveno sodišče, nimajo statusa neodvisnega, nepristranskega in z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, PEU ob upoštevanju člena 47, drugi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (glej v tem smislu sodbo z dne 29. marca 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, točka 72).
- 60 Vendar v obravnavani zadevi, ker Sodišče niti ob koncu pisnega dela postopka in niti ob razpravi o zadevi ni bilo obveščeno, da bi bila v zvezi s sodniki, ki so tvorili predložitveni senat, sprejeta taka pravnomočna sodna odločba, morebitne napake, ki so lahko vplivale na nacionalni postopek njihovega imenovanja, ne morejo povzročiti nedopustnosti tega predloga za sprejetje predhodne odločbe.
- 61 Vseeno je treba opozoriti, da domneva, navedena v točki 58 te sodbe, velja le za presojo dopustnosti predlogov za sprejetje predhodne odločbe v okviru člena 267 PDEU. Na podlagi te domneve ni mogoče sklepati, da je s pogoji za imenovanje sodnikov, ki sestavljajo predložitveno sodišče, nujno omogočeno izpolnjevanje jamstev za dostop do neodvisnega in nepristranskega sodišča, predhodno ustanovljenega z zakonom, v smislu člena 19(1), drugi pododstavek, PEU ali člena 47 Listine o temeljnih pravicah (glej v tem smislu sodbo z dne 29. marca 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, točka 74).
- 62 Nazadnje je treba pojasniti, da bi drugačna presoja od te, ki izhaja iz točk od 57 do 61 te sodbe, lahko veljala v okoliščinah, v katerih bi poleg osebnega položaja sodnika ali sodnikov, ki formalno vložijo predlog na podlagi člena 267 PDEU, tudi drugi elementi vplivali na delovanje predložitvenega sodišča, katerega člani so ti sodniki, ter bi se z njimi tako posegalo v neodvisnost in nepristranskost navedenega sodišča (glej v tem smislu sodbo z dne 29. marca 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, točka 75).
- 63 Iz zgornjih preudarkov izhaja, da je ta predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Vsebinska presoja

- 64 V uvodu je treba navesti, da predložitveno sodišče z vprašanjem za predhodno odločanje Sodišče sprašuje o razlagi Uredbe št. 1083/2006 na eni strani in Uredbe št. 1303/2013, s katero je bila Uredba št. 1083/2006 razveljavljena in nadomeščena, na drugi strani ter želi izvedeti, ali ti uredbi nasprotujeta nacionalni zakonodaji, v skladu s katero zneskov iz proračuna Unije, ki jih je prejel upravičenec do programov, ki jih ta sofinancira, v primeru stečaja banke, pri kateri so bili ti zneski položeni, ne bi bilo mogoče izločiti iz njene stečajne mase.

- 65 Vendar je iz informacij, ki jih ima na voljo Sodišče, razvidno, prvič, da medtem ko se prvi in tretji sporazum o nepovratnih sredstvih nanašata na projekta, ki ju podpirata ESRR oziroma Kohezijski sklad ter ki ju torej zlasti urejajo določbe Uredbe št. 1083/2006, ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 1303/2013, se drugi sporazum o nepovratnih sredstvih nanaša na program za razvoj podeželja, ki ga podpira EKSRP ter ki ga zlasti urejata Uredba št. 1698/2005, ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 1305/2013, in Uredba Sveta (ES) št. 1290/2005 z dne 21. junija 2005 o financiranju skupne kmetijske politike (UL 2005, L 209, str. 1), ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 1306/2013.
- 66 Drugič, čeprav so bili sporazumi o nepovratnih sredstvih podpisani po razveljavitvi uredb št. 1083/2006 in št. 1698/2005, ki je nastopila 1. januarja 2014, se zanje na podlagi člena 152 Uredbe št. 1303/2013 oziroma člena 88 Uredbe št. 1305/2013 še naprej uporabljajo določbe uredb št. 1083/2006 in št. 1698/2005, saj se glede na navedbe v predložitveni odločbi projekti, ki so predmet teh sporazumov, nanašajo na obdobje 2007–2013 in so bili odobreni na podlagi navedenih uredb št. 1083/2006 in št. 1698/2005. Poleg tega, ker Uredba št. 1306/2013 ne vsebuje prehodne določbe, kot je člen 88 Uredbe št. 1305/2013, ter ker se na podlagi členov 119 in 121 Uredbe št. 1306/2013 Uredba št. 1290/2005 razveljavi s 1. januarjem 2014, za drugi sporazum o nepovratnih sredstvih veljajo upoštevne določbe Uredbe št. 1306/2013.
- 67 V teh okoliščinah je treba šteti, da želi predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 2, točka 5, ter člene 3, 4, 57, 70 in 80 Uredbe št. 1083/2006, člene 11, 54, 56 in 58 Uredbe št. 1306/2013 ter člen 2(i), člena 3 in 4 ter člen 72(1) Uredbe št. 1698/2005 razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi, ki na eni strani subjektu, ki je prejel sredstva v okviru programov, sofinanciranih iz proračuna Unije, ne omogoča, da – kadar so bila ta sredstva vplačana na račun pri banki, v zvezi s katero je bil kasneje razglašen stečaj – doseže izločitev teh sredstev iz njene stečajne mase, in ki na drugi strani ne določa izključitve navedenih sredstev iz te mase.
- 68 Najprej je treba opozoriti, da premoženja, ki je vzeto iz proračuna Unije in je dano na voljo državam članicam iz naslova Strukturnih skladov in Kohezijskega sklada, ko je enkrat izplačano, ni mogoče šteti za premoženje Unije v smislu člena 1, zadnji stavek, protokola (glej v tem smislu sodbo z dne 30. maja 2018, Dell’Acqua, C-370/16, EU:C:2018:344, točka 40).
- 69 Glede tega je na eni strani Sodišče v zvezi z Uredbo št. 1083/2006 že razsodilo, da plačila, ki jih Komisija opravi v korist držav članic iz naslova Strukturnih skladov in Kohezijskega sklada, vključujejo prenos premoženja iz proračuna Unije v proračune držav članic (glej v tem smislu sodbo z dne 30. maja 2018, Dell’Acqua, C-370/16, EU:C:2018:344, točka 39).
- 70 Na drugi strani iz členov od 34 do 37 Uredbe št. 1306/2013 izhaja, da plačila, ki jih Komisija opravi v okviru programov za razvoj podeželja, ki jih podpira EKSRP, prav tako vključujejo prenos premoženja med proračunom Unije in proračuni držav članic.
- 71 Iz tega je mogoče v obravnavani zadevi ugotoviti, da zneskov, ki jih je občina prejela na podlagi sporazumov o nepovratnih sredstvih in ki so bila nato položena pri banki, ni mogoče opredeliti za premoženje Unije v smislu člena 1, zadnji stavek, protokola, kar bi upravičevalo, da ne morejo biti predmet nobenega upravnega ali sodnega prisilnega ukrepa brez dovoljenja Sodišča Evropske unije v smislu te določbe.

- 72 Poleg tega je treba ugotoviti, da nobena od določb, navedenih v točki 67 te sodbe, državam članicam ne nalaga obveznosti sprejetja nacionalnih določb, ki omogočajo izključitev zneskov iz stečajne mase banke zgolj zato, ker je te zneske pri tej banki položil upravičenec do programa, sofinanciranega iz proračuna Unije.
- 73 Prvič, v zvezi s členom 57(1) Uredbe št. 1083/2006, katerega vsebina je v bistvu enaka členu 72(1) Uredbe št. 1698/2005, je treba ugotoviti, da je iz besedila teh določb v bistvu razvidno, da se država članica ali organ upravljanja prepriča, da se pri operaciji, ki se sofinancira, ohrani prispevek iz zadevnega sklada le, če se v petih letih od njenega zaključka ta ne spremeni bistveno, in sicer v smislu, da bi na eni strani to vplivalo na njene značilnosti ali pogoje njenega izvajanja, ter da bi bila na drugi strani ta sprememba posledica spremenjenih značilnosti lastništva dela infrastrukture ali prenehanja proizvodne dejavnosti.
- 74 Obstoj obveznosti iz točke 72 te sodbe pa ne izhaja niti iz navedenega člena 57 niti iz navedenega člena 72(1).
- 75 Drugič, člen 70 Uredbe št. 1083/2006, katerega vsebina je v bistvu enaka vsebini členov 54, 56 in 58 Uredbe št. 1306/2013, državam članicam med drugim nalaga obveznost vračila izgubljenih zneskov v splošni proračun Unije, če se ugotovi, da je izguba posledica njihove krivde ali malomarnosti.
- 76 Obstoj obveznosti iz točke 72 te sodbe ne izhaja niti iz besedila navedenega člena 70 niti iz besedil členov 54, 56 in 58 navedene uredbe.
- 77 Poleg tega nikakor ni bilo zatrjevano, da je bila pri Republiki Poljski podana krivda ali malomarnost pri upravljanju ali nadzoru zadevnih operativnih programov, kar bi upravičevalo eventualno uporabo navedenega člena 70.
- 78 Tretjič, kar zadeva člen 80 Uredbe št. 1083/2006, ki je ustreznik člena 11 Uredbe št. 1306/2013, sicer iz besedila teh določb v bistvu izhaja, da morajo upravičenci do javnega prispevka prejeti ta prispevek v celoti, vendar navedene določbe kot take državam članicam ne nalagajo obveznosti iz točke 72 te sodbe.
- 79 Poleg tega je iz dejanskih ugotovitev predložitvenega sodišča, na katere je opozorjeno v točki 35 te sodbe, razvidno, da so zadevne zneske občini dejansko izplačali nacionalni organi na podlagi sporazumov o nepovratnih sredstvih.
- 80 Četrtič, navesti je treba, da obveznost iz točke 72 te sodbe ne izhaja niti iz členov 3 in 4 Uredbe št. 1083/2006 niti iz členov 3 in 4 Uredbe št. 1698/2005. V teh členih so namreč zgolj na splošno navedeni cilji, instrumenti in naloge skladov iz člena 1, prvi odstavek, Uredbe št. 1083/2006 ter naloge in cilji EKSRP.
- 81 Nazadnje, petič, navesti je treba, da ta obveznost ne izhaja niti iz člena 2, točka 5, Uredbe št. 1083/2006 niti iz člena 2(i) Uredbe št. 1698/2005, v katerih je zgolj opredeljen pojem javnih izdatkov.
- 82 Res je, kot v bistvu navaja predložitveno sodišče, da lahko morebitna nezmožnost izterjave zadevnih zneskov v nekaterih primerih ovira uresničitev cilja, ki mu sledi veljavna ureditev Unije, ali celo povzroči obveznost prejemnika teh zneskov, da jih vrne.

- 83 Vendar ta okoliščina ne more upravičiti takšne razlage te ureditve, ki ni združljiva z njenim besedilom. V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso razlaga določbe prava Unije ne sme povzročiti, da se jasnemu in natančnemu besedilu te določbe odvzame ves polni učinek. Kadar torej pomen določbe prava Unije nedvoumno izhaja iz samega besedila te določbe, Sodišče od te razlage ne more odstopiti (sodba z dne 25. januarja 2022, VYSOČINA WIND, C-181/20, EU:C:2022:51, točka 39).
- 84 Nazadnje je treba pojasniti, da neobstoj obveznosti, o kateri je govora v točki 72 te sodbe, v pravu Unije ne vpliva na morebitno možnost izključitve zadevnih zneskov iz stečajne mase banke na podlagi poljskega prava.
- 85 Glede na vse zgornje preudarke je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2, točka 5, ter člene 3, 4, 57, 70 in 80 Uredbe št. 1083/2006, člene 11, 54, 56 in 58 Uredbe št. 1306/2013 ter člen 2(i), člena 3 in 4 ter člen 72(1) Uredbe št. 1698/2005 razlagati tako, da ne nasprotujejo nacionalni ureditvi, ki na eni strani subjektu, ki je prejel sredstva v okviru programov, sofinanciranih iz proračuna Unije, ne omogoča, da – kadar so bila ta sredstva vplačana na račun pri banki, v zvezi s katero je bil kasneje razglašen stečaj – doseže izločitev teh sredstev iz njene stečajne mase, in ki na drugi strani ne določa izključitve navedenih sredstev iz te mase.

Stroški

- 86 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

Člen 2, točka 5, ter člene 3, 4, 57, 70 in 80 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 423/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012, člene 11, 54, 56 in 58 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 ter člen 2(i), člena 3 in 4 ter člen 72(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja

je treba razlagati tako, da

ne nasprotujejo nacionalni ureditvi, ki na eni strani subjektu, ki je prejel sredstva v okviru programov, sofinanciranih iz proračuna Evropske unije, ne omogoča, da – kadar so bila ta sredstva vplačana na račun pri banki, v zvezi s katero je bil kasneje razglašen stečaj – doseže izločitev teh sredstev iz njene stečajne mase, in ki na drugi strani ne določa izključitve navedenih sredstev iz te mase.

Podpisi